

PROIECTE CU FINANȚARE DIN FONDURI EXTERNE NERAMBURSABILE ȘI FONDURI DE LA BUGETUL DE STAT CARE FUNCȚIONEAZĂ PE PRINCIPIUL PREFINANȚĂRII CHELTUIELILOR - ABORDARE BUGETARĂ, ÎNREGISTRARE ÎN CONTABILITATEA INSTITUȚIILOR PUBLICE -

Liliana REPANOVICI – Consilier superior
Direcția de Contabilitate Publică
Ministerul Finanțelor Publice

Rezumat	Abstract
<p>Instituțiile publice, în calitate de beneficiari, primesc indirect finanțare de la Comisia Europeană din fondurile europene alocate și derulate în baza prevederilor regulamentelor Uniunii Europene a căror funcționare depinde de existența unor sisteme de gestiune, control și audit la nivelul autorităților desemnate de statele membre, prin autoritățile de management, agenții de implementare etc. din România.</p> <p>De asemenea, instituțiile publice din România au posibilitatea de a beneficia de contribuții financiare directe de la bugetul Uniunii Europene printr-un contract sau acord de finanțare încheiat cu Comisia Europeană.</p> <p>Granturile reprezintă o parte importantă a cheltuielilor Uniunii Europene și pot fi acordate prin propriile departamente direct beneficiarilor.</p> <p>Alături de contribuția primită de la Uniunea Europeană, instituțiile publice, în calitate de beneficiari, trebuie să asigure prin bugetele proprii cofinanțarea publică națională, precum și finanțarea cheltuielilor neeligibile, după caz.</p> <p>Pentru evidențierea operațiunilor economico-financiare rezultate din implementarea proiectelor finanțate direct de la Comisia Europeană, instituțiile publice trebuie să atribuie conturi contabile analitice distincte.</p>	<p>Public institutions, as beneficiaries, indirectly receive funding from European Commission from european funds allocated and carried out under the provisions of European Union regulations whose operation depends on the existence of management, control and audit systems at the level authorities designated by Member States, through the authorities management, implementing agencies etc., from Romania.</p> <p>Also, public institutions in Romania have the opportunity to benefit from direct financial contributions from the European Union budget through a contract or financing agreement concluded with the European Commission.</p> <p>Grants represent an important part of the European Union's expenditure and can be granted through its own departments directly to the beneficiaries.</p> <p>In addition to the contribution received from the European Union, public institutions as beneficiaries must ensure, through their own budgets, national public co-financing as well as the financing of non-eligible expenditure, as the case.</p> <p>In order to highlight the economic and financial operations resulting from the implementation of projects financed directly by the European Commission, public institutions must assign separate analytical accounts.</p>
<p style="text-align: center;">Cuvinte cheie:</p> <p>√ fonduri europene, beneficiari, acord de finanțare, cofinanțare publică națională, grant</p>	<p style="text-align: center;">Keywords:</p> <p>√ european funds, beneficiaries, financing agreement, national public co-financing, grant</p>

Cadrul legislativ:

✍ *Legea bugetului de stat pe anul 2021 nr. 15/08.03.2021 (M.O. nr. 236/09.03.2021), cu modificările și completările ulterioare*

✍ *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.917/12.12.2005 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituții publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia (M.O. nr. 1.186/29.12.2005), cu modificările și completările ulterioare*

Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 3.259/20.12.2017 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.917/2005 (M.O. nr. 24/10.01.2018)

Beneficiarii care implementează proiecte în cadrul programelor finanțate din fonduri externe nerambursabile postaderare, care nu sunt gestionate de către autorități din România și ale căror reguli de implementare permit beneficiarilor solicitarea și obținerea de prefinanțări, pot cuprinde în bugetul propriu credite de angajament și credite bugetare aferente fondurilor externe nerambursabile, care urmează a fi rambursate potrivit acordurilor de finanțare.

Prefinanțările reprezintă sume transferate de Comisia Europeană în avans beneficiarilor, conform contractelor sau acordurilor de finanțare, necesare la începutul implementării proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile postaderare în scop de ajutor financiar.

Sumele reprezentând prefinanțări primite se cuprind de beneficiari la sursa "08 - Bugetul fondurilor externe nerambursabile"; iar celelalte sume necesare finalizării proiectelor: cofinanțarea publică, cheltuielile neeligibile, precum și partea aferentă cheltuielilor finanțate din fonduri externe nerambursabile, mai puțin sumele prefinanțate (sume ce urmează a fi rambursate de Comisia Europeană) se cuprind în bugetul propriu al instituției publice.

Sumele cuprinse în bugetul propriu sunt utilizate după epuizarea sumelor primite ca prefinanțare, dacă acordurile sau contractele de finanțare nu prevăd altfel.

Din contractul sau acordul de finanțare încheiat cu Comisia Europeană se poate identifica fluxul financiar privind derularea operațiunilor economico-financiare din cadrul proiectelor aprobate pentru finanțare și astfel sumele necesare pot fi cuprinse în bugetul instituției publice în calitate de beneficiar.

Începând cu anul 2014, instituțiile publice trebuie să respecte structura contului contabil prevăzută în Anexa nr. 2 la Ordinul ministrului delegat pentru buget nr. 2.021/2013¹.

Prin urmare, dezvoltarea conturilor sintetice în conturi analitice în scop de raportare a Balanței de verificare la Ministerul Finanțelor se efectuează de către beneficiar-instituție publică finanțată integral din bugetul de stat, astfel:

- ✓ Sector bugetar: 01 – buget de stat;
- ✓ Surse de finanțare: A – integral de la buget, D – fonduri externe nerambursabile;
- ✓ 41.04.00 - Sume aferente fondurilor externe nerambursabile (Cod bugetar venituri);
- ✓ Clasificație funcțională, după caz:
 - ex. 510103 - Autorități executive;
- ✓ Clasificație economică, după caz:
 - 581501 - Alte programe comunitare finanțate în perioada 2014-2020: Finanțare națională;
 - 581502 - Alte programe comunitare finanțate în perioada 2014-2020: Finanțare externă nerambursabilă;
 - 581503 - Alte programe comunitare finanțate în perioada 2014-2020: Cheltuieli neeligibile

Potrivit prevederilor Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 3.259/2017, instituțiile publice în calitate de beneficiari utilizează conturile contabile prevăzute la capitolul XVII "Contabilitatea operațiunilor specifice fondurilor externe nerambursabile - Instrumente structurale, fonduri pentru agricultură și alte fonduri" din Normele metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.917/2005, pentru înregistrarea în contabilitate a operațiunilor economico-financiare din cadrul perioadei de programare 2014-2020, cu asigurarea unei evidențe contabile distincte, folosind conturi contabile analitice proprii, în funcție de fluxurile financiare derulate.

¹ *Ordinul ministrului delegat pentru buget nr. 2.021/17.12.2013 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.917/2005 (M.O. nr. 831/24.12.2013)*

Monografie privind înregistrarea în contabilitatea beneficiarilor-instituții publice finanțate integral de la bugetul de stat a operațiunilor economico-financiare aferente proiectelor finanțate direct de Comisia Europeană

Proiectul x are o valoare totală de 290.000 euro, din care:

- ✍ cheltuieli eligibile - 250.000 euro, 1.250.000 lei, cofinanțate astfel:
 - ✍ 200.000 euro, 1.000.000 lei - finanțare din fonduri externe nerambursabile
 - ✍ 50.000 euro, 250.000 lei - finanțare din fonduri de la bugetul de stat
- ✍ cheltuieli neeligibile - 40.000 euro, 200.000 lei.

Pentru simplificarea operațiunilor contabile efectuate se alege un curs unic valutar 5 lei pentru 1 euro.

Sumele necesare pentru derularea proiectelor sunt reflectate în bugetul fondurilor externe nerambursabile la partea de cheltuieli în vederea finanțării cheltuielilor eligibile aferente cofinanțării din fonduri externe nerambursabile, pentru care a fost încasată prefinanțarea.

Sumele necesare finanțării cheltuielilor eligibile aferente cofinanțării publice naționale și cofinanțării Comisiei Europene rambursate ulterior, precum și finanțării cheltuielilor neeligibile se cuprind în bugetul propriu: Integral de la buget.

1. Încasarea prefinanțării de la Comisia Europeană reprezentând 130.000 euro (130.000 euro * 5 lei = 650.000 lei - sursa de finanțare D "Fonduri externe nerambursabile"):

5150202/01/D/410400/proiect x Disponibil în valută din fonduri externe nerambursabile la instituții de credit (sursa D)	=	4500600/01/D/410400/proiect x Sume avansate de Comisia Europeană/alți donatori – FONDURI EXTERNE NERAMBURSABILE POSTADERARE	650.000 lei (130.000 euro)
--	---	--	-------------------------------

2. Efectuarea schimbului valutar:

5810101/01/D/proiect x Viramente interne - activitatea operațională	=	5150202/01/D/410400/proiect x Disponibil în valută din fonduri externe nerambursabile la instituții de credit (sursa D)	650.000 lei
--	---	--	-------------

5150102/01/D/410400/proiect x Disponibil în lei din fonduri externe nerambursabile la instituții de credit	=	5810101/01/D/proiect x Viramente interne - activitatea operațională	650.000 lei
---	---	--	-------------

3. Transferul sumelor în conturile deschise la trezorerie:

5810101/01/D/proiect x Viramente interne - activitatea operațională	=	5150102/01/D/410400/proiect x Disponibil în lei din fonduri externe nerambursabile la instituții de credit	650.000 lei
--	---	---	-------------

5150103/01/D/410400/proiect x Disponibil în lei din fonduri externe nerambursabile la trezorerie - venituri ale bugetului fondurilor externe nerambursabile (sursa D)	=	5810101/01/D/proiect x Viramente interne - activitatea operațională	650.000 lei
--	---	--	-------------

4. Efectuarea plăților din sumele primite din prefinanțare în vederea implementării proiectelor (sursa D):

4010100/01/D/510103/581502/proiect x Furnizori sub 1 an	=	7700000/01/D/510103/581502/proiect x Finanțarea de la buget	400.000 lei
--	---	--	-------------

CONTABILITATE PUBLICĂ

4040100/01/D/510103/581502/proiect x Furnizori de active fixe sub 1 an	=	7700000/01/D/510103/581502/proiect x Finanțarea de la buget	250.000 lei
---	---	--	-------------

După utilizarea sumelor primite din prefinanțare se vor utiliza sumele cuprinse în bugetul propriu al instituției pe sursa de finanțare A "Integral de la buget"

1. Efectuarea plăților în vederea implementării proiectelor (sursa A):

4010100/01/A/510103/581501/proiect1 (404 etc.) Furnizori sub 1 an	=	7700000/01/A/510103/581501/proiect1 Finanțarea de la buget	250.000 lei
---	---	---	-------------

4010100/01/A/510103/581502/proiect1 (404 etc.) Furnizori sub 1 an	=	7700000/01/A/510103/581502/proiect1 Finanțarea de la buget	350.000 lei
---	---	---	-------------

4010100/01/A/510103/581501/proiect1 (404 etc.) Furnizori sub 1 an	=	7700000/01/A/510103/581503/proiect1 Finanțarea de la buget	200.000 lei
---	---	---	-------------

2. Înregistrarea creanței față de Comisia Europeană, concomitent cu plățile efectuate (numai sumele finanțate din fonduri externe nerambursabile):

4500501/01/A/proiect x Sume de primit de la Comisia Europeană/ alți donatori reprezentând venituri ale bu- getului general consolidat - buget de stat - FONDURI EXTERNE NERAMBURSABI- LE POSTADERARE	=	4730103/01/A/proiect x Decontări din operații în curs de clarifica- re - datorii/creanțe din operațiuni cu FEN	350.000 lei
---	---	--	-------------

3. Stingerea creanței față de Comisia Europeană, după întocmirea declarației financiare de cheltuieli transmise Comisiei Europene:

4730103/01/A/proiect x Decontări din operații în curs de clarificare - datorii/creanțe din operațiuni cu FEN	=	4500501/01/A/proiect x Sume de primit de la Comisia Europeană/ alți donatori reprezentând venituri ale bu- getului general consolidat - buget de stat - FONDURI EXTERNE NERAMBURSABI- LE POSTADERARE	350.000 lei
--	---	---	-------------

4. Înregistrarea declarației de cheltuieli la valoarea de 200.000 euro, reprezentând cofinanțarea din fonduri externe nerambursabile aferentă cheltuielilor eligibile:

4500300/01/A/proiect x Sume declarate și solicitate Comisiei Euro- pene/altor donatori - FONDURI EXTERNE NERAMBURSABILE POSTADERARE	=	% 7750000/01/D/proiect x Finanțarea din fonduri externe nerambursabile postaderare 4550501/01/A/proiect x Sume de restituit bugetului de stat din sume primite de la Comisia Europeana/ alți donatori în contul plăților efec- tuate - FONDURI EXTERNE NERAM- BURSABILE POSTADERARE	<u>1.000.000 lei</u> 650.000 lei (130.000 euro) 350.000 lei (70.000 euro)
--	---	--	---

4500600/01/D/410400/proiect x Sume avansate de Comisia Europeană/alți donatori - FONDURI EXTERNE NERAMBURSABILE POSTADERARE	=	4500300/01/A/proiect x Sume declarate și solicitate Comisiei Europene/altor donatori - FONDURI EXTERNE NERAMBURSABILE POSTADERARE	650.000 lei (130.000 euro)
--	---	--	-------------------------------

5. Încasarea sumelor de la Comisia Europeană, reprezentând sume rambursate - plata finală a proiectului:

5150202/01/A/410400/proiect x Disponibil în valută din fonduri externe nerambursabile la instituții de credit (sursa A)	=	4500300/01/A/proiect x Sume declarate și solicitate Comisiei Europene/altor donatori - FONDURI EXTERNE NERAMBURSABILE POSTADERARE	350.000 lei (70.000 euro)
--	---	--	------------------------------

6. Virarea sumelor la bugetul de stat în contul de venituri a bugetului de stat pe codul de identificare fiscală al instituției publice, după efectuarea schimbului valutar (capitol de venituri: 48.15.02 – sursa A):

4550501/01/A/proiect x Sume de restituit bugetului de stat din sume primite de la Comisia Europeană/alți donatori în contul plăților efectuate - FONDURI EXTERNE NERAMBURSABILE POSTADERARE	=	5150102/01/D/410400/proiect x Disponibil în lei din fonduri externe nerambursabile la instituții de credit	350.000 lei (70.000 euro)
--	---	---	------------------------------

Potrivit dispozițiilor art. 12 din Legea bugetului de stat pe anul 2021 nr. 15/2021, beneficiarii finanțați integral din bugetul de stat, care implementează proiecte finanțate în cadrul programelor/instrumentelor/facilităților, care nu sunt gestionate de către autorități ale administrației publice din România, virează în contul de venituri al bugetului de stat sumele primite ca rambursare a cheltuielilor efectuate în cadrul proiectelor respective, în termen de 5 zile lucrătoare de la data încasării acestora.

Înregistrarea în contabilitate cu ajutorul conturilor bilanțiere a sumelor încasate în conturile de venituri ale bugetului de stat se efectuează de către autoritățile publice cu competențe în administrarea creanțelor bugetare ale acestui buget.